

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/151/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422200357
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4422200357.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.X.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. XX, F., zastúpená JUDr. Petrou Hromádkovou, advokátkou, Széchenyiho 6, Štúrovo, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, F., zastúpený JUDr. Gergelym Pšenákom, advokátom, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, o zmenu úpravy styku otca s maloletými deťmi, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Zámky, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 28. marca 2023 č.k. 11P/14/2022-211, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku IV. a závislom výroku V. p o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky, č.k. 8P/14/2020-103 zo dňa 4.8.2020 tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi A. a C. každý páry týždeň v roku, v piatok v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti a v priestoroch Centra pre deti a rodiny Štúrovo a každý nepárny týždeň v roku v piatok v čase od 15:00 hod., kedy si otec prevezme deti v školskom a predškolskom zariadení a vráti deti matke o 17:00 hod. v Centre pre deti a rodiny Štúrovo. Takáto úprava styku bude trvať po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku a po uplynutí tohto času je otec oprávnený stýkať sa s deťmi každý nepárny týždeň v roku v sobotu v čase od 10:00 hod. do 17:00 hod., bez prítomnosti matky (výrok I.), zároveň určil, že otec je oprávnený deti v určený čas prevziať a matke v určený čas odovzdať pred budovou Centra pre deti a rodiny Štúrovo (výrok II.) a matka je povinná maloleté deti na styk pripraviť a v určený čas ich otcovi na určenom mieste odovzdať a po skončení styku od otca prevziať (výrok III.) rodičom maloletých detí uložil výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, referát poradensko-psychologických služieb, v dĺžke trvania šesť mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi (výrok IV.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka sa návrhom podaným na súd prvej inštancie domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletými deťmi. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že uznesením zo dňa 9.9.2022, č.k. 11P/14/2022-139 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého je otec oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi A. a C. každý týždeň v roku v piatok od 15:00 hod. do 17:00 hod. za prítomnosti Tenenetu o.z., v priestoroch Centra pre deti a rodiny Štúrovo. Zo správ z Tenenet o.z. mal súd preukázané, že spolupracovať s rodinou začali v mesiaci jún 2022. Maloleté deti sa odmietajú kontaktovať s otcom. U maloletej A. badať známky hnevu, nespracovania rozchodu

rodičov, prejavujú sa u nej problémy so správaním. Maloletá aj matka prejavili záujem o pokračovanie spolupráce. Rodina je otvorená aj spolupráci so psychologičkou z CDR Štúrovo. Zo správy zo šetrenia pomerov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky u matky zo dňa 9.2.2023 vyplynulo, že deti sa v centre cítia s otcom bezpečne, matka je ich ochotná tam naďalej nosiť. Za posledné mesiace sa správanie dievčat zmenilo ohľadne realizácie styku, deti sú v centre kludné, keď je tam aj ich otec, matka sa vyjadřila, že styku nezabraňuje, ale sa bojí ako budú deti reagovať, keď budú s otcom samé mimo centra. Zo šetrenia pomerov u otca zo dňa 23.2.2023 vyplynulo, že otec deti videl pred týždňom v centre, je nešťastný, že nemá styk s deťmi aj mimo centra. Maloletá A. sa vie zaprieť a keď nechce, tak mu neodpovedá. Je presvedčený, že keď sa stretnutia v centre ukončia, matka detí nebude mať záujem pripraviť ich na styk, takže sa styk realizovať nebude. Matka naňho podala 48 trestných oznámení. Zo záverečnej správy o priebehu vykonávania opatrení ambulantnou terénnou formou od septembra 2022 do 27.1.2023 mal súd preukázané, že výkon neodkladného opatrenia prebiehal ambulantnou formou v priestoroch Centra pre deti a rodiny Štúrovo, realizovalo sa celkovo 17 stretnutí, obe deti sa adaptovali na stretnutie s otcom podľa nálady, potom bez problémov komunikovali s otcom, a hrali sa. Pri prvých stretnutiach sa správali odmietavo voči otcovi, ale keď sa matka vzdialila, bez problémov sa s ním hrali a komunikovali. Otec sa snažil s maloletou A. nadviazať rozhovor o bežných veciach, dcéra odpovedala pokojne. Od novembra 2022 prebiehali stretnutia bez konfliktov. Otec na dcéry nikdy nezdvihol hlas. Rodičia detí pri odovzdávaní spolu nekomunikovali, ak aj áno, nastala medzi nimi ostrá výmena názorov. Maloletá A. hľadá samu seba, má rada oboch rodičov, avšak hádky rodičov ju rozrušia. Maloletá C. ju kopíruje. Zo záveru správy mal súd preukázané, že v prípade ďalšej spolupráce navrhujú odborné poradenstvo v priestoroch ambulancie CDR Štúrovo pre maloleté deti a oboch rodičov za účelom ich motivácie k optimálnej komunikácii. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 25, § 26, § 37 ods. 2, 3, 4, 7 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú veľmi napäté a komplikované. Ich stretnutia končia výmenou názorov a tiež fyzickými útokmi. Maloleté deti tieto hádky rodičov veľmi rozrušia, čo sa prejavuje aj v ich správaní. Rodičia sa vôbec nevedia dohodnúť, ani sa spolu rozprávať, čo mal súd preukázané aj zo vzájomnej komunikácie rodičov na pojednávaníach. Súd dal rodičom možnosť aj časový priestor, za aktívnej pomoci aj tretej osoby, ktorá bola prítomná pri styku, aby si vzťahy medzi sebou a tiež vzťahy medzi otcom a deťmi vyriešili. Deti sa otca báli, ich strach jednoznačne vyplýval z jeho agresívneho správania voči matke. Takáto úprava styku prebiehajúca za účasti tretej osoby v priestoroch CDR Štúrovo mala svoj význam aj zmysel a tiež sa podarilo vo vzťahoch medzi otcom a deťmi pokročiť ďalej. Otec na poslednom pojednávaní uviedol, že nechce, aby bol upravený styk s deťmi. Matka uvádzala, že ani ona teda nechce upravovať styk. Ak by však úprava styku otca s deťmi nebola presne daná, po zmene postoja rodičov, buď matky alebo otca, by tento styk nebol nijako upravený a dochádzalo by medzi rodičmi k vzájomným ďalším hádkam a konfliktom, čo by nepriaznivo pôsobilo na maloleté deti. Z posledných správ mal súd preukázané, že deti majú s otcom veľmi dobrý vzťah, komunikujú spolu, nájdu si spoločné aktivity. Aj z výpovedí detí na pojednávaní súd nemal preukázané, že by úplne odmietali styk s otcom. Vyjadřili sa, že im takáto úprava styku ako prebieha v súčasnosti postačuje. Súd preto zmenil rozsudok súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletými deťmi a upravil styk na každý párný týždeň v piatok na 2 hodiny za prítomnosti a v priestoroch Centra pre deti a rodiny Štúrovo a každý nepárny týždeň v piatok na 2 hodiny, bez prítomnosti centra. Po uplynutí pol roka je predpoklad, že sa vzťahy medzi otcom a maloletými deťmi zlepšia natoľko, že sa bude otec môcť stykať s deťmi na dlhší čas a to v sobotu na celý deň bez prítomnosti matky. Prezatie a odovzdávanie detí bude prebiehať pred budovou CDR. Styk detí s otcom je aj v najlepšom záujme maloletých. Takáto úprava styku je primeraná a postačujúca, aby sa medzi otcom a dcérami rozvíjali vzájomné vzťahy a upevňoval sa pocit spolupatričnosti. V zmysle návrhu kolízneho opatrovníka a tiež prokurátorky súd na pojednávaní dňa 28.3.2023 začal konanie o nariadení výchovného opatrenia. Vzhľadom na veľmi konfliktný vzťah oboch rodičov, rodičia nevedia spolu komunikovať, medzi rodičmi je stále nespracovaný konflikt, ktorý sa nepodarilo ani v priebehu konania odstrániť, súd rozhodol o nariadení výchovného opatrenia obom rodičom a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, keď účelom tohto výchovného opatrenia má byť zlepšenie komunikácie medzi rodičmi, čo v konečnom dôsledku bude aj pozitívne pre ich maloleté deti. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie, jeho výroku IV., ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie obom rodičom, podala odvolanie matka maloletých detí. Dôvodila, že je názoru, že súdom nariadené výchovné opatrenie nedokáže naplniť predpokladaný účel nariadenia a to zlepšenie komunikácie medzi rodičmi. Rodičia sa už v minulosti opakovane podrobili odbornému poradenstvu jednak v OZ Tenenet v Nových Zámkoch, ako aj v CDR Štúrovo, avšak bez želaného výsledku.

Komunikácia medzi rodičmi sa vôbec nezlepšila, naďalej majú konfliktný vzťah, arogantné správanie otca, ktoré prezentoval aj na samotnom súdnom pojednávaní a jeho neochota dohodnúť sa, v matke vyvoláva presvedčenie o neochote otca riešiť problémy konštruktívnym spôsobom. Matka má aj strach stretnúť sa s bývalým manželom v dôsledku jeho opakovaného agresívneho správania, ktoré vyústilo do fyzických útokov. Osobné stretnutia s otcom budú len zbytočne vytvárať priestor na ďalšie osočovanie, vyčítanie, verbálne útoky a v konečnom dôsledku ešte viac zhoršia už aj tak značne narušené vzťahy medzi rodičmi. Rodičia sa majú podrobiť odbornému poradenstvu v Nových Zámkoch, čo je vzdialenosť cca 50 km od miesta trvalého bydliska rodičov, takže to bude náročné tak časovo, ako aj finančne. Matka by bola ochotná podrobiť sa výchovnému opatreniu ak by videla aspoň minimálnu nádej na zlepšenie vzájomných vzťahov s bývalým manželom. V súčasnosti rodičia nekomunikujú, matka informuje otca o deťoch výlučne prostredníctvom sms správ. Táto forma komunikácie je postačujúca a poskytnutie priestoru na prípadné osobné stretnutie by len zhoršilo narušené vzťahy medzi rodičmi. Navrhla preto rozsudok vo výroku IV. zrušiť.

3. Kolízny opatrovník k odvolaniu matky uviedol, že vzťahy medzi rodičmi sú naďalej komplikované a nedokážu sami bez odbornej pomoci medzi sebou kooperovať, nedôverujú si, uložené výchovné opatrenie bude v záujme a prospech maloletých detí.

4. Okresná prokuratúra Nové Zámky v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedla, že súd vykonal dokazovanie, ktorým bola bez pochybností preukázaná neschopnosť rodičov detí vzájomne komunikovať, založená na ich vzájomne odmietavom postoji. Ide o stav, ktorý môže mať negatívny dopad na realizáciu rozhodnutím súdu prvej inštancie súčasne upraveného stretávania sa otca s deťmi, ktoré stretávanie vyžaduje určitú mieru komunikácie medzi rodičmi. Súd správne posúdil existenciu dôvodov na uloženie výchovného opatrenia v podobe povinnosti rodičov podrobiť sa výchovnému poradenstvu. Malo by byť v záujme oboch rodičov poradenstvo absolvovať bez ohľadu na súčasný stav ich vzťahov. Poradenstvo predstavuje odbornú pomoc rodičom s cieľom dosiahnutia v danom prípade zmeny ich vzájomného postoja, smerujúceho nepochybne v prospech záujmu maloletých detí, ktoré by mali byť pre rodičov prvoradé. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku potvrdiť.

5. Otec maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa vzdáva s poukazom na jeho vyjadrenia na pojednávaní stýkať sa s deťmi predovšetkým z dôvodu, že neustále naťahovanie s matkou detí je vyčerpávajúce pre neho aj pre deti. Preto nenavrhuje odvolaciemu súdu spôsob rozhodnutia, nechá ho na zváženie súdu.

6. Okresná prokuratúra v písomnom vyjadrení k vyjadreniam opatrovníka a otca k odvolaniu matky uviedla, že absenciu neschopnosti komunikovať s matkou maloletých detí potvrdzuje vo svojom vyjadrení sám otec detí, ktorý podané odvolanie označil za neodôvodnené, bez návrhu na rozhodnutie odvolacieho súdu vyjadrujúc svoje vzdanie sa možnosti stýkať sa s deťmi pre neustále naťahovanie sa s matkou, ktoré označuje za vyčerpávajúce. Zotráva na svojom vyjadrení k odvolaniu, ako aj na návrhu na rozhodnutie odvolacieho súdu v podobe potvrdenia rozsudku v napadnutom výroku.

7. Matka v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca k jej odvolaniu uviedla, že sa otec vo vyjadrení vzdáva možnosti stýkať sa s deťmi. Správanie otca, ktorým matku permanentne osočuje, uráža, je prinajmenšom vyčerpávajúce pre samotnú matku ako aj pre deti, ktoré sú svedkami agresívneho správania otca. Otec opakovane matku slovne napáda, kričí na ňu aj deti. Takisto deťom chce oznámiť, že sa ich zrieka, že to už nie sú jeho deti. Z tohto hľadiska je evidentné necitlivé správanie otca voči matke a najmä voči jeho vlastným deťom. Prihliadnuc na rozhodnutie otca nestýkať sa s deťmi, je súdom nariadené výchovné opatrenie zbytočné. Matka nesúhlasí s názorom kolízneho opatrovníka, má za to, že prípadné absolvovanie odborného poradenstva žiadnym spôsobom neovplyvní vzťah detí k otcovi, resp. nebude mať pozitívny dopad na deti. Deti naďalej prechovávajú zdržanlivý postoj voči otcovi, nakoľko boli svedkami viacerých fyzických útokov na ich matku. Otca sa boja, odmietajú s ním zostať bez prítomnosti tretej osoby. Matka má takisto z otca strach, preto sa bojí absolvovať aj nariadené výchovné opatrenie. Bojí sa cestovať autom 50 km do D. H., nakoľko sa opakovane stalo, že otec ju autom prenasledoval aj po F.. Matka voči nemu podala viaceré trestné oznámenia. Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 29.7.2022 bolo vznesené proti otcovi obvinenie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby (bývalej manželky). Styk otca s deťmi sa dlhodobo nerealizuje, s deťmi sa nestretáva už takmer rok. Otec sa vzdal možnosti stýkať sa s deťmi a tohto svojho stanoviska sa aj pridrižava. Nakoľko sa styk otca s deťmi nerealizuje a nie je predpoklad do budúcnosti, že by sa mal realizovať, narušené vzťahy rodičov nemôžu mať negatívny

vplyv na realizáciu stretávania sa otca s deťmi. Súdom nariadené výchovné opatrenie považuje za zbytočné, nemá perspektívu splniť svoj účel a priniesť očakávaný výsledok.

8. Otec v písomnom vyjadrení k vyjadreniam kolízneho opatrovníka a okresnej prokuratúry uviedol, že sa stotožňuje s ich vyjadreniami a navrhuje, aby odvolací súd zamietol odvolanie matky a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359, § 362 ods. 2 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11P/14/2022 je zmena úpravy styku otca s maloletými deťmi a nariadenie výchovného opatrenia rodičom maloletých detí.

11. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým uložil rodičom maloletých detí výchovné opatrenie – povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, referát poradensko-psychologických služieb v dĺžke trvania šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, a rozhodol o trovách konania.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie aj dostatočne a logicky zdôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré považuje za správne (§ 387 ods. 2 CSP). Ani s prihliadnutím na odvolaciu argumentáciu otca maloletých odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu ohľadne uloženia výchovného opatrenia odchýliť, keďže odvolateľka ani v odvolaní neuviedla také relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu odvolaním napadnutej časti rozsudku. Na zdôraznenie správnosti napadnutého výroku rozsudku, vzhľadom k odvolacím námietkam, odvolací súd uvádza iba nasledovné:

13. Výchovné opatrenia sú súčasťou systému, ktorý komplexne zabezpečuje riešenie vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Súd nimi vykonáva dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností a nad dieťaťom. Uplatňujú sa ešte pred zásahom do rodičovských práv a povinností za predpokladu, že budú dostatočným nástrojom pre vyriešenie poruchy a pre zabezpečenie nápravy vzťahov rodičov a detí. Výchovné opatrenia ukladané súdom majú rôznu intenzitu v závislosti od závažnosti poruchy vo vzťahu medzi deťmi a rodičmi. Vždy však musia sledovať základný cieľ starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktorým je záujem maloletého dieťaťa. Objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie v každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa je záujem maloletého dieťaťa, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť oboch rodičov a tomuto právu zodpovedajúce základné právo obidvoch rodičov na starostlivosť o výchovu o svoje dieťa. V danej veci má otec maloletých detí súdnym rozhodnutím upravený styk s maloletými deťmi, má teda právo sa s deťmi stretávať. Otec maloletých v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa vzdáva možnosti stýkať sa s deťmi a to predovšetkým z dôvodu, že neustále naťahovanie s matkou detí je vyčerpávajúce pre neho, ako aj pre deti. Následne v ďalšom vyjadrení však uviedol, že navrhuje rozsudok v časti uloženia výchovného opatrenia ako správny potvrdiť. Z obsahu spisu, z vyjadrenia oboch rodičov i ostatných účastníkov konania jednoznačne vyplynulo, že vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, konfliktné, pričom konflikty rodičov zle vplývajú na maloleté deti. Je jednoznačne v záujme maloletých detí, aby komunikácia medzi rodičmi ohľadne ich výchovy, na ktorej má otec právo sa tiež podieľať, v súčasnosti prostredníctvom upraveného styku, bola bezkonfliktná, preto odvolací súd považoval uložené výchovné opatrenie za správne. Rodičia, pokiaľ nie sú schopní sami napraviť svoje správanie a normalizovať svoje vzájomné vzťahy tak, aby medzi nimi nedochádzalo ku konfliktom, musia strpieť v záujme svojich maloletých detí obmedzenia (časové, finančné) vyplývajúce z uloženého výchovného opatrenia. Povinnosťou súdu je využiť všetky zákonné možnosti na zabezpečenie práv dieťaťa, pričom výchovné opatrenie je jednou z nich, keďže poskytuje

rodičom možnosť zlepšiť vzťahy, ich komunikáciu ohľadne výchovy detí a tak nezaťažovať psychiku detí, čo je jednoznačne v záujme maloletých.

14. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ako aj závislom výroku o náhrade trov konania za vecne správny a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

16. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).